

کاکایی: کتاب‌های فلسفی و عرفانی ما ملال‌انگیزند

حجت‌الاسلام قاسم کاکایی معتقد است مهمترین ضعف فلسفه و عرفان حال حاضر ما عدم جذابیت کتاب‌های این حوزه برای نسل جوان است، مشکلی که می‌تواند به گسترش معنویت‌های نوظهور و فاقد خدا نیز دامن بزند.

پرسش‌هایی از اساتید علوم انسانی

کاکایی: کتاب‌های فلسفی و عرفانی ما ملال‌انگیزند

حجت‌الاسلام قاسم کاکایی معتقد است مهمترین ضعف فلسفه و عرفان حال حاضر ما عدم جذابیت کتاب‌های این حوزه برای نسل جوان است، مشکلی که می‌تواند به گسترش معنویت‌های نوظهور و فاقد خدا نیز دامن بزند. به گزارش خبرنگار آئین و اندیشه خبرگزاری فارس، گاهی سؤالات ساده از استادان فلسفه و عرفان ما را با مهمترین دلمشغولی‌های آنان آشنا می‌کند. در واپسین روزهای سال 91 این پرسش‌ها را با حجت‌الاسلام قاسم کاکایی استاد فلسفه و عرفان دانشگاه شیراز مطرح کردیم.

*بهترین کتابی که در سال 91 مطالعه کردید، چه بود؟

– اگر بخواهم نام کتاب خاصی را بگویم «مثنوی مولانا"; که هیچ‌گاه رنگ کهنگی به خود نمی‌گیرد بهترین کتابی بود که در این سال مطالعه کردم. به اعتقاد من مثنوی مولانا را مدام باید مطالعه کرد.

*پیشنهاد شما برای مطالعه علاقه‌مندان به فلسفه و عرفان در ایام نوروز چیست؟

– کتاب‌های خودم را که نمی‌توانم پیشنهاد کنم! اما به نظرم آن دسته از افرادی که به طور ویژه در حوزه فلسفه و عرفان کار می‌کنند می‌توانند از مطالعه تفسیر «تسنیم"; آیت‌الله جوادی آملی بهره ببرند. البته همان‌طور که گفتم مطالعه این کتاب نیاز به آشنایی قبلی با مفاهیم عرفانی و فلسفی دارد.

*در حال حاضر مهمترین نقصانی که جریان فلسفه و عرفان حال حاضر دچار آن است چیست؟

– دورانی که در آن زندگی می‌کنیم ایجاب می‌کند مفاهیم عرفانی و فلسفی را ساده‌تر کنیم تا برای افراد اهل مطالعه‌ای که تخصص کافی ندارند ملموس‌تر شوند. کتاب‌های فلسفی و عرفانی به طور طبیعی شامل مفاهیم انتزاعی هستند و به همین دلیل دم‌دستی و ساده‌فهم نیستند اما با همه اینها شاهدیم که زبان روانی نیز برای ارایه این مفاهیم به کار برده نمی‌شود و به همین دلیل کتاب‌های فلسفی و عرفانی ما ملال‌انگیزند.

معتقدم بهتر است مفاهیم فلسفه و عرفان را ساده‌تر به اهل مطالعه ارایه کنیم. بنابراین مهمترین ضعف فلسفه و عرفان حال حاضر ما عدم جذابیت کتاب‌های این حوزه برای نسل جوان است. بزرگانی که دستی در این عرصه دارند باید بکوشند این جذابیت‌ها را در نوشته‌هایشان انعکاس دهند به ویژه در این آشفته‌بازاری که در مسایل معنوی و عرفان‌های نوظهور و فاقد خدا شاهد آنیم. باید بتوانیم مفاهیم عرفانی ناب را با زبانی ساده در متون این حوزه انعکاس دهیم و مکتوبات‌مان را در این فضا رشد دهیم.

*آرزوی عرفانی هم برای سال 92 دارید؟

– به نظرم همیشه باید آرزو داشت که هرچه رضای خداست پیش بیاید و همیشه راضی باشیم به رضای الهی، همان‌طور که باباطاهر هم می‌گوید: «یکی درد و یکی درمان پسندد / یکی وصل و یکی هجران پسندد / من از درمان و درد و وصل و هجران پسندم آنچه را جانان پسندد"; این باید بزرگ‌ترین آرزوی ما باشد و البته رسیدن به آن هم ساده نیست.

* رحلت کدام یک از اصحاب عرفان و فلسفه بیش از همه شما را متأثر کرد؟

– چون به طور مستقیم شاگردی بزرگانی را که اخیراً درگذشته‌اند نکرده بودم و همچنین این عزیزان کتاب‌های متعددی نداشتند که با آنها مأنوس شده باشم نمی‌توانم ادعا کنم که فقدان این عزیزان را عمیقاً درک کردم اما با اوصافی که از آیت‌الله آقامجتبی تهرانی شنیدم، شاید تأثرم از رحلت ایشان بیش از همه بوده است.